

Høstens beste lesestoff

SPEIDERBLADET

3/2020 • kmspeider.no

ESCAPE ROOM

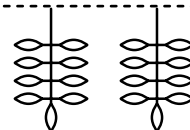
EDITION!

Løs gåten og hjelp
patruljen Humle.
Se hvordan på side 3.

Få det **enda morsommere**
på speidern - verv en venn og bli med i

VERVEKAMPANJEN!

18. årgang
Medlemsblad for
Norges KFUK-KFUM-speidere

REDAKTØR: Katrine Stenerud
Andersen, katrine@kmspeider.no

REDAKSJONSKOMITÉ: Maria Gran,
Astrid-Amalie Hetland, Tomas
Liberg Foshaugen, Håkon
Kristoffersen, Ragnhild Erevik Fosse

UTGIVER:
Norges KFUK-KFUM-speidere
Postboks 6810 St. Olavs plass
0130 OSLO

BESØKSADRESSE: Grubbegata 4, Oslo
TLF: 22 99 15 50
E-POST: post@kmspeider.no

ORG.NR: 971.274.018
BANKGIRO: 3000.16.88487

LANDSSJEF: Gunvor Meling
GENERALSEKRETÆR:
Svein Olav Ekvik
LAYOUT: Strøk design
TRYKK: 07 Media AS
FORSIDEFOTO: Helene Moe Slinning
OPPLAG: 8400

Temannummer:
Dette Speiderbladet er et
miljønummer støttet av
Miljødirektoratet og
Kulturdepartementet.

Følg oss, da vell!
@kmspeider

Speiderbladet er trykket
på miljøvennlig papir! ♥

03 ESCAPE ROOM!
Hjelp patruljen Humle med å redde verden

04 BLI MED PÅ VERVEKONKURRANSE
Verv en venn

06 SPEIDERPORTRETET
Møt Ludvig fra Nøtterøy

07 ANDAKT
De små tingene

08 SOMMEROPPDRAGET
Se noen av de fine bidragene

10 LITEN OG TØFF
Lag nye ting av gamle ting

12 SPIS MILJØVENNLIG PÅ TUR
Vi har to gode oppskrifter

14 GRØNN SONE
Speidarmøte med miljøaktivitet

16 HVORDAN KAN DU REDDE KLODEN LITT?
Camilla fra Kisa og Maria fra Inderøy har tipsene

20 INTERNASJONALT
JOTA-JOTI med nettvett

22 OPPSLAGSTAVLA
Stort og smått frå KFUK-KFUM-speidarverda

23 FORELDRESIDER
Hvordan få støtte til deltakelse på arrangementer?

24 HVOR MYE KAN DU OM KLIMA OG MILJØ?
Ta quizen

26 ARRANGEMENTER
Arrangementer og opplevelser du kan være med på

Redd kloden - litt!

16

12

Lag skogsopp-
suppe - mmmm...

24 QUIZ:
Hvor mye kan
du om klima
og miljø?

ESCAPE ROOM

EDITION!

Har du deltatt på Escape Room før? I Escape Room skal du løse gåten og komme deg ut av rommet. I Speiderbladet er det ingen rom, men her har du muligheten til å hjelpe humlene med å redde verden!

"Humla hjelper oss, nå må vi hjelpe humla."

- Patruljefører Mari Høne

Løs gåten og redd kloden

Den gale professoren Tor Nado skal spre CO₂ over hele jordkloden. Og Patruljen Humle er de eneste som kan redde kloden fra total ødeleggelse. De trenger din hjelp! Løsningsordet gjemt i bladet vil stoppe professorens onde plan.

I dette nummeret har vi gjemt en liten serie med koder på de ulike sidene. I hver oppgave skal du komme frem til en bokstav. Etter oppgaven står det også et hint om hvor du skal gå videre for å løse gåten.

FØRSTE HINT: Hva har humla gjemt i huset sitt? Et sted i dette bladet har vi skrevet om hvordan du kan bygge et hjem for insektene. Kanskje det er der humla bor? Dra til siden og se om hun er hjemme!

Løsningsboks

Nedenfor ser du en rekke bokstaver. Disse tilsvarer sidetall. Følg hintene og beveg deg gjennom sidene for å finne kodene som er gjemt der. Når du har samlet alle bokstavene, går du tilbake til denne løsningsboksen. Her kan du sette sammen bokstavene for å finne løsningsordet. Jordkloden er reddet!

Hint for å løse sidetallene: **B, I, E = 3, 10, 6**

bzz...

I-J	C-D	V	N	E	F	S-T	W-X	Q-R

Tips: Inne på aktivitetsbanken kan du få hjelp til å løse noen av oppgavene.

Send inn løsningsordet

Klarte du å løse gåten? Send inn svaret til speiderbladet@kmspeider.no innen 18. oktober, med navn, alder og adresse, og bli med i trekningen av solcellelykt til å ha i teltet. Vi trekker to vinnere.

Ta med deg en venn til speidermøte
og ha det moro på speider'n sammen.
Foto: Helene Moe Slinning

Bli med på

VERVEKONKURRANSE!

**Vi vil bli enda flere speidere, og vi trenger din hjelp!
I år har vi derfor en vervekonkurranse,
og du kan vinne kule premier.**

HVORFOR VERVE?

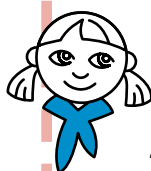
- Vi vil at så mange som mulig skal få muligheten til å bli med i speideren. Det er lettere å bli med hvis du blir invitert med på et møte.
- Jo flere speidere, jo morsommere blir det! Når vi er flere har vi flere venner å være med, og vi kan ha mange morsomme aktiviteter.
- Du får vervepremier, og de beste ververne får fortelle om sine vervetips i en av de neste utgavene av Speiderbladet.
- Du kan hjelpe speidergruppen din! Den gruppen som får med flest nye medlemmer får 5 000 kroner som dere kan bruke på hva dere vil.

HVORDAN KAN JEG DELTA PÅ VERVEKONKURRANSEN?

- Vervekampanjen startet i august og varer til 15. november.
- Når en du har vervet har meldt seg inn i speideren kan du registrere det på kmspeider.no/verving. For at vervingen skal telle i konkurransen må den du har vervet betale kontingent innen 1. desember.
- Vinnere annonseres i Speiderbladet nr. 1/2021.

Foto: Geir Hagberg/ Speiderbutikken

Nyttig å vite:

- Speideren er åpent for alle! Alle kan bli speidere, uansett alder, kjønn og religion.
- Penger skal ikke stoppe noen fra å bli med i speideren! Det finnes ordninger så man kan få støtte til kontingenter og utstyr. Spør lederen din eller se mer på kmspeider.no/deltakerfond.
- Lederen din kan bestille vervelapper og plakater på kmspeider.no kostnadsfritt.

HVORDAN KAN DU VERVE NYE SPEIDERE?

- Den beste måten å få flere med i speideren er å vise det frem! Inviter venner og klassekamerater med på et speidermøte så de selv kan prøve det ut. Be gjerne lederen din ha et møte hvor dere viser frem alle de morsomste speideraktivitetene. Husk å si at det er lov å bli med flere ganger før man bestemmer seg, og snakk med lederen din før du inviterer venner med på møter.
- Fortell om det! Snakk om speideren til de du kjenner, og be gjerne foreldrene dine om å fortelle det til sine venner.
- Gå med speiderskerf på skolen eller når du er ute.
- Heng opp plakat om speideren et sted hvor mange ser det. Er det for eksempel en informasjonsvegg på matbutikken nær deg?
- Få med speidergruppen til å ha speideraktiviteter på torget eller utenfor kirken.

Husk å spørre om lov først.

PATROLJEN HUMLE ELSKER denne planten og blir alltid glad når en nabo planter flere av dem i bedet. I tillegg lukter den utrolig godt. Finner du navnet på planten, finner du bokstaven du leter etter. Igjen skal vi ha den første bokstaven.

KLOKKA TIKKER og Tor Nado nærmer seg. Ta med dere bokstaven og sus tilbake til side 3 for å sette sammen ordet. Lykke til!

Foto: Aline Dassel / Pixabay

Verv en venn – få premier!

Alle som verver en venn får en kopp og et eksklusivt vervemerke. For hver venn du verver får du et lodd i trekningen av hovedpremiene, tre stykk gavekort i Speiderbutikken til en verdi av 1500 kroner.

Vil du komme i Speiderbladet? Send en e-post der du svarer på alle spørsmålene under, legg ved et gøyalt bilde av deg selv, og send til speiderbladet@kmspeider.no!

Møt Ludvig!

Ludvig (7) liker pinnebrød med kanel og sukker, og hans beste speiderminne er å sitte foran et bål.

HVOR LENGE HAR DU GÅTT I SPEIDEREN?

- 2,5 år.

FAVORITT-TURMAT:

- Pinnebrød med kanel og sukker.

TINGEN JEG BARE MÅ HA MED PÅ TUR:

- Speiderskerf.

BESTE SPEIDERMINNE:

- Sitte foran bålet.

JEG GLEDER MEG TIL:

- Speidermøter og speidertur til høsten.

HVEM ER DITT FORBILDE?

- Pappa.

HVILKEN SUPERKRAFT ØNSKER DU DEG, OG HVA VIL DU BRUKE DEN TIL?

- Kunne skyte lyn! Sånn som Thor med hammeren. Hvis det blir en kamp.

LØS REBUSEN OG DU VIL KOMME FREM TIL EN BOKSTAV!

Du og patruljen Humle tror det er lurt å sette seg inn i nettvettreglene for å kunne beskytte jorden mot professor Tor Nado, og håper samtidig at dere vil finne en ny bokstav der. Ta med deg bokstaven du fant her og fly derfor videre til nettvettreglene.

+ - T U E + - I N K E

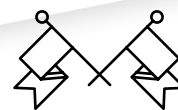
1

- S

- A R M + - R G E + + - L

Foto: Torill Helene Heidal Landassen

Ludvig Fosse

ALDER:
7 år

SPEIDERGRUPPE:
Nøtterøy KFUK-KFUM-speidere

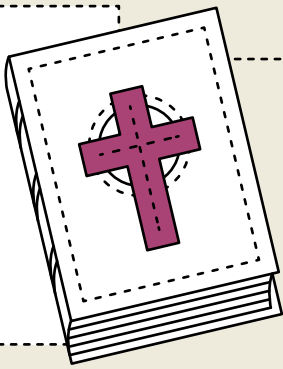
FAVORITTFAG:
Gym

FAVORITT-SPEIDERDINGS:
Turtallerken til å sette sammen

FAVORITTKNUTE:
Båtmannsknop

NØTTERØY

TEKST Solveig Leikvoll

De små tingene

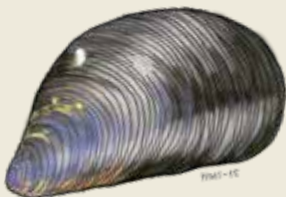

HVIS DU ER et ekorn trenger du en skog å bo i, nøtter og frø til å spise. Hvis du er en ørret trenger du rent vann og en elv å svømme i. Hvis du er en måke trenger du frisk luft å fly i og ha reiret ditt i fred. Hvis du er en blåbærlyng trenger du skogbunn, vann og bier.

I JOBS BOK STÅR DET: «Spør bare dyrene, og de skal lære deg, spør fuglene under himmelen, og de skal opplyse deg. Snakk med jorden og den skal lære deg, fiskene i havet skal fortelle. Hvem av disse har ikke forstått at Herrens hånd har laget alt dette?»

NÅR VI SNAKKER OM å ta vare på miljøet tenker vi ofte på de store tingene; klima, forskning, prognoser og konferanser. Det som kjennes altfor stort og altfor langt utenfor vår rekkevidde. Men å ta vare på miljøet er også å gå til kilden. Så ta på deg skoene og gå ut. Ta kontakt med et tre og spør: hvordan har du det, trives du der du står, er det gode vekstforhold? Hils på en fugl og spør: hvordan gikk hekkingen i sommer, fikk ungene nok mat, skal du sørover? Ta en prat med en frosk og spør om vannkvaliteten er grei og hør med en bie om det har vært nok engblomster dette året.

Å TA VARE PÅ miljøet begynner med de små tingene. Herrens hånd har skapt alt det store rundt deg, men for å fatte det store må du begynne med det nære. For det er det nære som betyr noe i hverdagen din. Guds tanke med skaperverket var at det skulle være godt for alt det skapte, både folk, planter og dyr. Menneskets oppdrag var, og er, å forvalte og verne. Din oppgave er å lytte, spørre, bruke øynene, og være stemmen til ekornet, ørreten, lyngen og måken. Bare ved å kjenne nær-naturen rundt deg vil du forstå hvor viktig det er å verne om den.

Å ta vare på miljøet begynner med de små tingene.

DET HER ER IKKE et ekornspor, er det vel? Hvilket dyrespør er det? Bokstaven du skal finne er første bokstav i dyrenavnet. Når du har funnet ut hvilket dyr som har laget sporene kan du løpe etter patruljen Humla som har sust videre til siden for foreldre.

SOMMEROPPDRAGET

2020

I sommer hadde vi et sommeroppdrag der vi delte en ny aktivitet hver uke. Og alle kunne være med! Hver mandag var det tid for et nytt oppdrag og mange av dere sendte inn flotte bilder. Det var alt fra bygging av eggfallskjerm og naturvev til tetris challenge. På disse sidene kan du se et lite utvalg av alle de fine bildene dere sendte inn.

ÅRETS VINNERE

Alle som deltok var med i trekningen av Speiderhåndboka. Nå har vinnerne blitt trukket og 50 bøker har blitt sendt rundt om i landet. I tillegg hadde vi en hovedpremie – et telt. Vi har snakket med Ragnhild Veimo Larsen som vant hovedpremien sammen med sin familie, en speiderfamilie med tre speiderbarn; Silje (15), Vemund (12) og Ingvild (8,5). Alle i familien var med da det var tid for å løse oppdragene.

– Vi var hjemme sammen hele familien i sommer, og da var det morsomt å ha noen aktiviteter å holde på med. Ungene synes det var veldig morsomt, og da det var litt forskjellige oppgaver passet det fint for alle, fortalte Ragnhild.

Vi gratulerer så mye og håper teltet faller i smak!

Alle som deltok på sommeroppdraget kunne også bestille gratis deltakermerke fra Speiderbutikken.

OPPDRAG 1

Det aller første oppdraget var å lage en eggfallskjerm, der egget skulle overleve en lite flytur. Det resulterte i mange kreative fallskjerner rundt om i landet.

Foto: Linda Vea

Foto: Charlotte Garder

Foto: Per-Olav Bjørnstad

OPPDRAK 2

Har du presset blomster før?
Andre uken i sommeroppdraget var det nettopp det mange fikk teste.
Her ser du noen av resultatene.

Foto: Rut Gulestøl

Foto: Sigleiv Green-Våga

OPPDRAK 4

Det du finner i naturen kan brukes til så mangt. Har du noen gang prøvd å lage kunst av naturen?

Foto: Anita I. Holm

Foto: Justyna Sikorska

OPPDRAK 6

Oppdrag 6 var å lage en naturvev av ting man fant i naturen.

Foto: Astrid Tønnesen

Foto: Kristina Dzedzic Wright

OPPDRAK 7

Såpebobler er alltid morsomt.
Visste du at du kan lage kjempesåpebobler?

Foto: Sigleiv Green-Våga

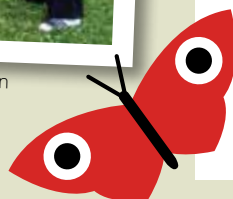
Foto: Liv Knudtson

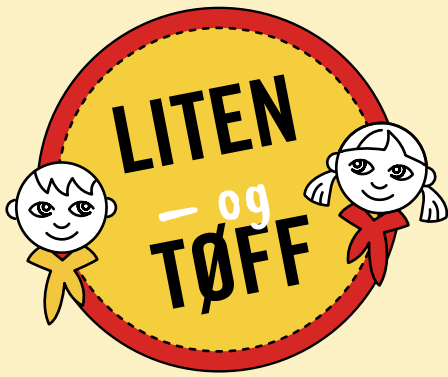
OPPDRAK 8

Det finnes mange ting du kan lage for å flyte på vannet. Hva med å lage en barkebåt?

Foto: Jon Ivar Tønnesen

Lag nye ting av gamle ting

Har du sett at fine ting blir kasta i søppelet? Me kastar ting som fint kan reparerast eller bli brukt til andre ting. Det er ikkje bra for miljøet. Her er nokre tips til korleis du kan bruka gamle ting til å laga nye, kule ting!

Handlenett av t-skjorte

For å knyte eit handlenett treng du ei t-skjorte som ikkje blir brukt, og ei saks. Spør ein vaksen om hjelp til å lage handlenettet.

- Vreng t-skjorta.
- Klipp av erma.
- Klipp opp halsen på t-skjorta. Det skal vera opninga på handlenettet.
- Teikn ein strek der du vil at botnen på handlenettet skal vera. Streken markerer kor langt opp du skal klippe i neste steg.
- Klipp frynser, tynne strimlar, i botn av t-skjorta og opp til streken du teikna. Klipp framsida og baksida sånn at dei blir like.
- Vreng t-skjorta tilbake viss du vil ha frynser i botn av handlenettet. Viss du ikkje vil ha frynser i botnen la t-skjorta vera den vegen ho er.
- Knyt saman ein strimmel frå framsida og ein strimmel frå baksida om gongen, slik at botnen av t-skjorta blir tetta igjen. Bruk båtmannsknop.
- Viss du ikkje vil ha frynser på handlenettet, klipp dei forsiktig av nokre centimeter ifrå knuten slik at ikkje knutane knyter seg opp når du legg noko oppi handlenettet.
- Pynt handlenettet som du vil.

Hugs å spørja ein vaksen om du kan bruka dei gamle tinga før du startar. Nokre ting vil vaksne ta vare på sjølv om det er litt øydelagt eller det ikkje blir brukt.

Klippe

Foto: Wurliburli/ Pixabay.

Blomsterpotte av gamle støvlar

For å laga blomsterpotte av støvlar treng du eit par støvlar som ikkje skal brukast meir eller har hol i seg. Hugs å spørja ein vaksen om du kan bruka støvlane til blomsterpotte før du startar.

Skal støvlane vera inne treng du småstein, jord og plante.

- Start med å vaska støvlane sånn at dei er reine og fine.
- Legg småstein i botn av støvelen.
- Fyll på med jord.
- Lag hol i jorda og sett planten ned.

Viss støvlane skal stå ute må regnvatnet kunna koma seg ut av støvelen sånn at planten ikkje druknar. Skal dei stå ute treng du derfor å laga hol i botnen av støvelen, for eksempel med ein drill med bor.

- Spør ein vaksen om hjelp til å laga 5–10 hol i botn av solen på støvelen.
- Vask støvlane sånn at dei blir reine og fine.
- Legg småstein i botn av støvlane.
- Fyll på med jord
- Lag hol i jorda og sett planten ned.

Har du ikkje støvlar du kan bruke, kan det vera at du har andre sko eller ting du kan laga blomsterpotte av.

Knyte

Ferdig nett!

BOKSTAVEN HAR GJEMT SEG I

bakgrunnen på disse sidene. Når du har klart å finne den, kan du følge patruljen Humle videre. De har tenkt til å bli litt bedre kjent med Ludvig og se om han kan hjelpe dem.

Spis miljøvennlig mat på tur

Vi snakker ofte om sporløs ferdsel og hvor viktig det er å rydde opp etter seg selv når man har vært ute i naturen. Men det er flere ting vi kan gjøre for å være mer miljøvennlig på tur. Hva med å lage miljøvennlig turmat? Hvis vi bruker hermetisert mat, kortreist mat og vegetarmåltider er vi på god vei mot et mer miljøvennlig turmåltid. Oppskriftene på neste side er uten kjøtt og bruker enten hermetisert mat eller oppfordrer til selvplukk.

Nachos på bål

Visste du at hermetisert mat ofte er mer miljøvennlig enn fersk mat? Mat på boks behøver mindre energi for å transporteres, holder seg lengre en annen mat, og er ofte billigere. Og ikke minst er det perfekt for turmat! I denne oppskriften er det flere av ingrediensene som er hermetisert; bønner, grovhakkede tomater og mais. Husk å resirkulere boksen i etterkant for mest mulig energisparing.

FOR Å LAGE BÅL-NACHOS TRENGER DERE:

- Stekepanne, gjerne med lokk.
- Bål eller annen varmekilde til matlaging.

INGREDIENSER FOR 3-4 PORSJONER:

- 1 pose tortillachips (eller 1 pakke tacolefser)
- 1 boks bønner
- Taco eller fajitas kryddermiks
- Vann
- 1 boks mais
- 1 boks grovhakkede tomater
- Oppkuttet vårløk eller rødløk
- Revet ost
- Oppkuttet chili, hvis du liker det litt sterkt

Tips: Ha i fersk koriander, sitron, og syltet jalapenos for mer smak!

FREMGANGSMÅTE:

1. Hvis du vil bruke tacolefser som nachos kan disse rives opp i små trekanter, og stekes i en tørr panne til de blir sprø.
2. Stek bønner med kryddermiksen og litt vann. Jo lengre vannet koker og fordampes med bønnene, jo mer smak blir det.
3. Ha tortillachips eller stekte tacolefser i bunnen av pannen. Topp med bønner, mais, hakkede tomater, løk og ost. Legg også til chili eller jalapenos dersom du ønsker.
4. Stek over bålet til osten er smeltet. Bruk gjerne et lokk så det smelter fortere. Pass på at ikke varmen er for høy i bunn, slik at maten svir seg mens du venter på at osten skal smelte.
5. Topp med fersk koriander og sitron dersom du ønsker. Kan spises med fingrene – bruk nachos som skje!

Vi har blitt inspirert av oppskriften fra turmat.no og gjort noen små endringer.

Visste du dette?

Nachos er regnet som en tex-mex-klassiker. Texas var en del av Mexico fra 1600-tallet fram til 1836, og «cowboy-staten» har alltid hatt en spansk-talende befolkning med opprinnelse i Mexico. Noe som skiller tex-mex fra tradisjonell meksikansk mat er innslagene av søte smaker, samt forkjærligheten for ost og frityrsteking.

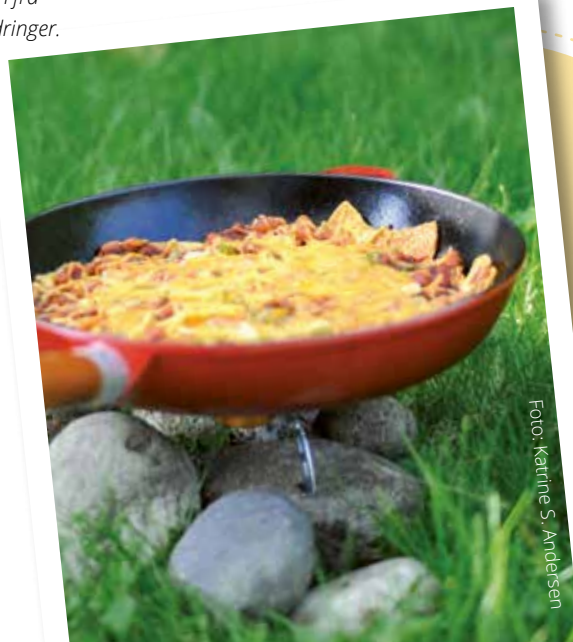
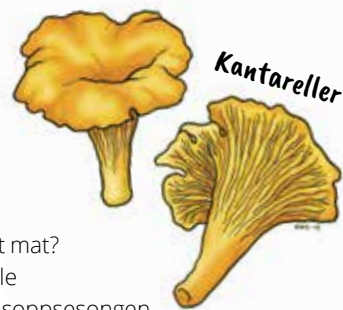

Foto: Kårlene S. Andersen

Nudelsuppe med skogsopp

Hva er vel bedre for miljøet enn kortreist mat? Norsk natur har mye å by på gjennom alle sesongene, og ett av høydepunktene er soppsesongen.

Nudelsuppe er en rask og enkel rett på tur, som kan lages like enkelt på kokeapparat som på bål. Du kan bruke mange forskjellige spiselige sopparter som du finner i skogen, som steinsopp og kantarell. Mer kortreist enn det blir det ikke!

HUSK! Du må aldri spise sopp eller andre nyttevekster du ikke vet hva er. Er du i tvil om du har riktig sopp, så ikke spis den. Ha alltid med deg en soppekspert på sopplukking eller dra innom soppkontrollen.

TIL 4 PERSONER TRENGER DU:

- 2 pakker nudler med krydder
- 12 dl vann
- 3 stk vårløk
- 1 paprika
- 150 g sopp (ta gjerne med deg sopp hjemmefra om du er usikker på om du finner sopp på turen, eller ikke er en soppkjenner)
- Olje/smør til steking

FREMGANGSMÅTE:

1. Kutt opp grønnsakene og fres i panne/gryte i et par minutter.
2. Ha i vann, nudler og krydder. La det koke i 2–3 minutter, eller etter anvisning på pakken.
3. Server som den er eller med for eksempel et godt brød.

Oppskriften er hentet fra turmat.no.

Visste du at lengden på nudlene i én vanlig pakke nudler er 51 meter?

FRILUFTSLIVETS UKE har startet, og store og små i hele landet kan dra ut og nyte naturen sammen! Friluftslivets uke er en årlig feiring av friluftslivet og har vært arrangert hvert år siden 1993. Det blir mange spennende aktiviteter å delta på, arrangert av mange ulike lokale lag og organisasjoner – og KFUK-KFUM-speiderne skal selvfølgelig også være med. Uka ble sparket i gang lørdag 5. september og avsluttes søndag 13. september. Skal du være med?

TEKST Astrid-Amalie Hetland

FOTO Håkon Kristoffersen

ILLUSTRASJONER Helene Moe Slinning

Speidarmøte med miljøaktivitet

Arrangerer ei byttedag på speidarmøte, så tinga dykkar kan kome til nytte for nokon andre som treng dei. Foto: Henrik Vagle Dalsgaard

Det blir berre meir og meir snakk om klimakrisa, miljø og global oppvarming. Du har nok allereie høyrte om ting du kan gjera for å spare miljøet. For eksempel å slå av lyset i rom du ikkje er i, kjeldesortera søppel og gå eller sykla heller enn å køyra bil, men finst det ikkje andre ting det går an å gjera? Jo, det gjer det! De kan til og med vera kjekt, og du kan gjera det saman med patruljen!

Byttefest

Når du ikkje har bruk for noko lenger kan det vera lett å kasta det i søppelkassa utan å sjekka om nokon andre treng det først.

Andre leverer ting dei ikkje har bruk for til gjenbruksbutikkar, men det finst fleire måtar å gje ting du ikkje lenger har bruk for eit nytt liv. For eksempel kan patruljen arrangera byttefest anten på eit patruljemøte, med troppen eller speidargruppa.

Ein byttefest er som ein loppemarknad, berre utan pengar. Det går an å ha byttefest med alt mogleg av ting. Alle som skal vera med tek med seg nokre ting dei har lyst å bytta vekk. Så kan alle saman gå rundt og bytta ting med kvarandre.

Viss de ikkje er så mange kan det vera lurt å gje alle lappar med namnet sitt på eller klesklyper i ulike fargar så dei kan festa på eller leggja ved tinga dei har lyst å bytta til seg. Alle får likt antal lappar eller klyper som ting dei har med seg. Er det meir enn ein lapp på tinga til slutt kan de trekka lodd om kven som får med seg tinga heim.

FORSLAG TIL TING SOM KAN VERA KJEKKE Å BYTTA:

Bøker

Pyntegenstandar

Turutstyr

Klede

Lag eit Insektshotell

Mange av insekta har vanskar med å finne ein plass å bu om vinteren. Heldigvis er det noko me kan hjelpa til med.

For å laga eit insektshotell treng de 5 eller 6 plankebitar, sag, hammar, spiker, drill med borr og småkvistar. De kan òg bruka planterøyr med hol i, for eksempel stilkane til hundekjeks eller bambusrøyr.

- Mål opp fire like store plankebitar. Det skal bli vegg, tak og golv til hotellet. Vil du gjera det litt vanskelegare kan du laga to plankebitar til tak sånn at du får skråtak på hotellet ditt.
- Fest platene saman i ein firkant med hammar og spiker.
- Mål opp kor stor plate du treng for å tetta igjen hotellet bak. Mål opp og fest med hammar og spiker. Det må bli heilt tett for at insekta skal lika seg i hotellet.

Ver tolmødig, det kan ta litt tid før insekta flytter inn.

- Finn pinnar i ulik storleik på bakken i hagen eller på tur i skogen. Sag av pinnane sånn at dei akkurat får plass inne i hotellet. Endane skal stikka utover.
- Bruk drillen og lag hol i pinnane. Høla bør ikkje vera større enn 4–7 mm i diameter og 8–10 cm djupe. Det er i høla insekta skal bu og leggja egg.
- Heng insekthotellet opp 1–1,5 meter over bakken ein plass det er litt roleg og mykje sol. Det bør henga ein plass der det kan henga kvart år.

Visste du at:

Insekt som for eksempel humler og bier, har stor betydning for verda.

Utan dei ville mange av plantene våre forsvunne. Mange av plantene er avhengige av pollinerande insekt for å formeira seg. I tillegg er insekta mat for mange andre dyreartar, som edderkopp, spissmus og fuglar.

HVILKE TRE INSEKTER har flyttet inn her? Alle begynner på den samme bokstaven. Ta med deg bokstaven og sus vidare med patruljen Humle til sidene som virkelig passer for Humlepatruljen; *Liten og tøff*.

Foto: Ragnhild Erevik Fosse

TEKST Camilla Kristoffersen

Noe av informasjonen er hentet fra boka *Jordnært. Enkle tips til en mer miljøvennlig hverdag*. Skrevet av Anette og Susanne Bastviken.

Hvordan kan du være med å

redde jordkloden?

JORDA ER EN PLANET som svever rundt i verdensrommet. Totalt bor det litt over 7 millioner mennesker her. Se for deg at alle disse menneskene er brikker i et stort puslespill, og at du er en av disse viktige brikkene. Vi mennesker har bodd her lenge, og i de siste tiårene har vi sett forandringer i klimaet som er bekymringsfulle. Temperaturen stiger, og det skyldes i stor grad oss mennesker.

Ressursene på jordkloden er ikke ubegrensede. Vi fortsetter å forsyne oss med det vi vil ha og forurenser jordkloden vår. Dette øker mengden karbonioksid i lufta, og drivhuseffekten øker. Forbruket vårt har også økt, og vi lever nå i et bruk og kast-samfunn.

Global oppvarming skjer her og nå. Selv om det kan føles som at endringene er utenfor vår kontroll, er det en del grep vi som enkeltpersoner kan gjøre for å redusere miljøavtrykket vårt.

REDUSERE MATSVINN

I følge spisoppmatendin.no kaster hver og en av oss i snitt 42 kg spisbar mat. Det er altfor mye matsvinn og vi må prøve å redusere dette så godt vi klarer. Det er viktig å bruke

sansene sine. Lukt og smak før du eventuelt kaster noe. Prøv å

bruk det du allerede har i kjøleskapet før du kjøper inn ny mat. Kanskje du kan lage en restemiddag til familien en dag?

Foto: Kristin Eikanger

Å sortere søppel er ganske enkelt, og ved å kildesortere redder du jordkloden litt.
Foto: Svein Olav Ekvik

SORTERE SØPPEL

Du kan enkelt sortere søppelet ditt både hjemme og på tur. Kildesortering av søppel bidrar til gjenvinning og reduserer mengden skadelige stoffer og miljøgifter som havner i naturen. Alt avfall har en nedbrytningstid i naturen, for eksempel vil en brusboks bli liggende i naturen 200 år, mens en plastflaske kan bli liggende hele 450 år. Plast blir også brutt ned til mindre biter som kalles mikroplast. Denne mikroplasten forsvinner ikke. Hvis du rydder opp etter deg når du har vært ute, og sorterer avfallet ditt riktig sparer du både miljøet og dyrene i naturen.

FEM FOR HVALEN

Plast i havet har blitt en trussel for både hval, fisk og andre dyr som spiser plasten. Hvis du går en tur, enten ved vann eller i skogen og ser søppel kan du plukke med deg minst fem ting hver gang du er ute. Mesteparten av søppelet som havner på bakken havner i sjøen hvis ikke vi plukker det opp. Plukk opp litt søppel og vær med å redd hvalene!

Ved å plukke opp litt søppel på hver tur du går er du med på å hindre søppel i havet. Foto: Cifer88/Pixabay og Harald Undheim

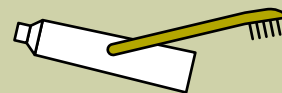
Kanskje det er en gård i nærheten hvor du kan kjøpe mat rett fra bonden? Foto: Lars Røraas

REDUSERE KJØTTMENGDEN

Det spises mye kjøtt i Norge og dessverre er ikke all kjøttproduksjon bærekraftig. Ved å spise litt mindre kjøtt kan vi bidra til å minske utslippet som kommer fra kjøttproduksjonen. Hvis alle som bor i Norge har en vegetardag i uken, kan vi kutte utslippet med det samme som 170 000 biler. Hva med å erstatte ukas tacokjøttdeig med bønner?

«Alle kan ikke gjøre alt, men alle kan gjøre litt!»

MILJØVENNLIG TANNBØRSTE OG TANNKREM

Tannbørsten din bytter du ut etter en viss tid når den begynner å bli slitt. Tenk at alle andre også bytter ut sin, og se for deg de enorme mengder med tannbørster som kastes. Heldigvis finnes det miljøvennlige alternativer som kan kjøpes på matbutikken. Nå kan du kjøpe en bærekraftig tannbørste laget av resirkulert materiale eller av bambus, og tannkrem som inneholder naturlige ingredienser som kan brytes ned i naturen. Kanskje du kan bytte til et mer miljøvennlig alternativ neste gang du må bytte tannbørste?

Miljøvennlig på bygda

Ofte får man høre at for å være miljøvennlig må man reise kollektivt og sykle til skolen, men det er ikke alltid like enkelt hvis man bor langt utenfor en by. Her er noen tips til hvordan man kan bli mer miljøvennlig på bygda, fra en ekte bygdespeider!

TEKST Maria Gran

LOKAL OG KORTREIST MAT

Desto kortere vei maten har reist, desto mer bærekraftig er den. Her er to tips til hvordan du kan skaffe kortreist mat.

LAG EN LITEN KJØKKENHAGE: Maten kan ikke bli mer kortreist enn den som kommer fra din egen hage! Om vinteren kan du begynne å plante litt inne, og flytte det ut i hagen eller en jordflekk når våren kommer. Da kan du knaske på hjemmedyrket gulrot, salat og erter hele sommeren.

HANDLE LOKALT: Hvis det finnes gårder i nærheten som dyrker grønnsaker eller produserer kjøtt, så spør bonden om dere kan kjøpe direkte fra hen. Det reduserer veien maten må reise fra bonden, til butikken, til deg når du kjøper rett fra gården.

SAMKJØR TIL SPEIDERMØTER

Bilen er sett på som en miljøverstering, og bygdeboere har et rykte på seg for å kjøre mye bil. For å få mindre biler på veien kan du samkjøre til speidermøter. Slik kan dere fylle en bil, istedenfor å kjøre fire!

Visste du at:

Bygdefolk kjører ikke mer! Faktisk viser tall fra SSB at nordmenn kjører omtrent like mye bil, samme hvor de bor.

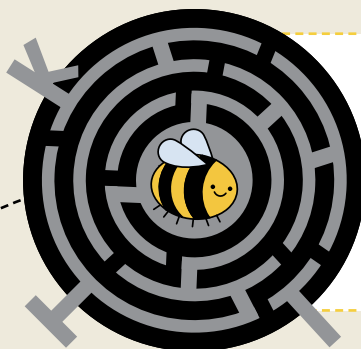
Hva er bærekraftig?

I 1987 fant statsminister Gro Harlem Brundtland opp begrepet «bærekraftig utvikling». Kanskje har du hørt det før, men det kan være vanskelig å forstå. Bærekraftig utvikling er når man dekker behovene sine, samtidig som man tar hensyn til fremtidige generasjoners behov. Hvis vi fortsetter å spise for mye importert mat fra andre land, blir kloden varmet opp. Det kan resultere i fremtidig tørke i landene som dyrker mat, noe som igjen vil si at fremtidige generasjoner ikke får dyrket mat der. Det er ikke bærekraftig.

Det er gøy å dyrke sin egen mat!

Foto: Helene Moe Slimning

HJELPER DU HUMLA å finne veien ut av labirinten, finner du bokstaven du leter etter. Ferden videre går til sidene der du kan teste dine miljøkunnskaper slik at dere står mer styrket i kampen mot Tor Nado.

JOTA-JOTI med

NETTVETT

TEKST Madeleine Ulstein
FOTO Lars Røraas

Det går sjelden en dag hvor man ikke er på internett, og vi bruker nettet til stadig nye ting. På nettet kan vi gjøre uendelig mye; se filmer, spille spill, holde kontakt med venner som bor langt unna og få nye venner. Og det er nettopp dette man kan oppleve på JOTA-JOTI.

HVERT ÅR arrangeres JOTA-JOTI, hvor speidere fra hele verden kommuniserer med hverandre gjennom amatørradio og på internett. JOTA er radiospeiding (Jamboree on the Air) og JOTI er internettspesiding (Jamboree on the Internet).

SAMMEN MED omtrent to millioner speidere fra hele verden er det spennende opplegg på nett og på radio en helg i oktober hvert år. Det kan være alt fra hyggelige samtaler med nye venner til minecraft med speidervenner fra alle verdens hjørner.

MEN DET KAN OGSÅ skje kjipe ting på nett. Det er aldri moro å bli lurt av noen – verken i virkeligheten eller på nett – og dette gjelder også når man deltar på JOTI. Heldigvis finnes det noen retningslinjer vi kan følge for å unngå det!

JOTA-JOTI er et arrangement som samler alle speidere på tvers av speiderforbund, hvor lokale speidergrupper kan sette opp sine egne aktiviteter. Skal du og din gruppe eller patrulje være med i år? Hold av helgen 16.-18. oktober!

Her er

Redd Barnas nettvettregler:

- Vis respekt for hverandre på nett. Mobbing på nett er minst like alvorlig som annen mobbing.
- Tenk deg om før du deler personlige bilder og opplysninger om deg selv og andre på åpne nettsted.
- Lag et passord som er vanskelig å gjette. Passordet ditt er privat.
- Husk at det er lett å lyve på nettet, ikke tro på alt som andre skriver.
- Ta med noen du stoler på hvis du skal møte noen du har blitt kjent med på nettet, og møt dem på et offentlig sted.
- Avslutt kontakten hvis du blir redd eller opplever noe ubehagelig. Blokker kontakten og meld fra til de som har ansvaret for nettstedet.
- Fortell det til en voksen eller en annen du stoler på hvis du opplever noe ubehagelig. Det er ikke din skyld om noen andre gjør noe ubehagelig mot deg på nett.
- Meld fra til politiet om alvorlige saker.

Nedenfor gjemmer det seg 10 jota-joti ord på kryss og tvers, baklengs og forlengs. Klarer du å finne alle 10?

FINN ORDENE

T	F	A	R	C	E	N	I	M	E	C	A	T	L
N	R	S	D	L	I	A	E	A	O	S	M	T	R
I	A	P	I	N	I	T	B	T	A	P	N	M	A
T	A	I	E	I	N	E	T	T	V	E	T	T	D
I	I	L	I	J	M	T	N	J	V	I	I	A	I
T	N	L	T	O	A	T	E	O	L	D	T	T	O
O	O	T	N	D	O	M	I	I	T	I	T	J	C
L	E	C	E	N	I	T	B	E	E	N	I	I	R
L	P	J	I	R	E	G	L	O	P	G	T	O	E
F	T	J	I	J	N	R	I	E	R	R	I	N	I
N	N	O	I	O	T	E	J	T	I	E	I	I	R
F	T	T	I	T	P	R	T	E	A	E	E	I	D
R	T	I	I	A	E	J	I	T	E	L	D	T	A
R	B	O	O	E	C	O	T	T	N	S	T	N	V

JAMBOREE
SPILL
NETTVETT
RADIO
INTERNETT
MINECRAFT
JOTA
DIGITAL
JOTI
SPEIDING

Illustrasjon: thewordsearch.com

Nettvettreglene gjelder hver gang man er på nett, og også under JOTI. Det finnes også noen egne retningslinjer som du må tenke på når du deltar på JOTI:

- Aldri følg lenker som du blir tilsendt! Følg kun lenker som du er helt sikker på hvor leder.
- Aldri last ned filer! Det er ingen tjenester under JOTI som krever eksterne programmer, utenom Minecraft som kan lastes ned på minecraft.net.
- Si ifra med en gang du ser noe mistenksomt. Du skal aldri finne deg i å oppleve ubehagelige ting på internett. Det er alltid riktig å si ifra, slik at andre speidere slipper å oppleve det samme. Det er lett å rapportere mistenksom adferd eller regelbrytere til moderatorerne på tjenestene du bruker under JOTI.
- Det skal alltid være en speiderleder eller en voksen tilstede under JOTI.
- Det er viktig at du tar deg tid til å gå gjennom nettvett-delen på begynnelsen av arrangementet. Still spørsmål dersom det er noe du lurer på!

HVILKEN BOKSTAV har gjemt seg som gitterkode på forrige side? Ta med deg bokstaven og fly videre til siden der du kan lese andakten.

OPPSLAGSTAVLA

STORT OG SMÅTT FRÅ KFUK-KFUM-SPEIDARVERDA.
SEND INN DINE HELSINGAR, TIPS, OPPSKRIFTER ELLER
ANDRE OPPSLAG TIL SPEIDERBLADET@KMSPEIDER.NO!

Speidere gjør en FORSKJELL!

Årets Globalaksjon starter 15. september. Speidere i hele Norge arrangerer spennende aktiviteter og innsamlingsaksjoner. I år fokuserer vi på speidersolidaritet, og samler inn til blant annet speidergrupper i Tanzania og Sri Lanka. På denne måten viser vi at speidere ikke er redde for å ta opp kampen mot fattigdom og urettferdighet. Spør gruppen din hva dere skal gjøre for årets Globalaksjon, og bli med å gjør en forskjell!

Mer informasjon finner du på kmspeider.no/globalaksjonen.

Beste kortselgere 2019

HVERT ÅR får de to som har solgt flest kortpakker et gavekort til en verdi á kroner 1000,- i Speiderbutikken. Nå har vi kåret årets vinnere for 2019! I fjor solgte Alva Pernille Libjå Dahl fra Grefsen 1 hele 46 kortpakker. Eirik Wirak fra Grimstad solgte 19 kortpakker. Et gavekort er på vei til dere. Gratulerer så mye!

Det er mulig å delta på inntektsaksjonen i år også. Vi lager nytt kortdesign og dere kan igjen bli med i konkurransen om å selge flest kortpakker!

ESG-dagen

7. november er ESG-dagen. Hvert år er det et nytt land som lager møteprogrammet og speiderpatruljer over hele Europa kan delta.

Sammen med patruljen kan du lære en ny lek, lage en matrett og synge en sang, for så å sende et postkort til den som har laget møteprogrammet. Det landet som sender flest postkort vinner!

Har du og din patrulje lyst til å være med? Les mer på arrangementssidene på kmspeider.no.

Miljøadventskalender

SAMMEN MED neste utgave av Speiderbladet får du tilsendt en adventskalender som handler om miljø. Gjennom hele adventstiden kan du åpne luker med tips om hva du kan gjøre for miljøet og samtidig lære om livet på Jesu tid. Tipsene dreier seg blant annet om miljøvennlige julegaver du kan lage selv og enkle grep du kan gjøre i hverdagen.

FORELDRESIDEN

Hva trenger speideren av

UTSTYR?

Det finnes store mengder friluftsklær og -utstyr på markedet, og noen ganger kan det være vanskelig å vite hva speideren trenger, hva som er kjekt å ha, og hva som er for de spesielt interesserte. Her kommer en enkel liste over de vanligste tingene.

Etter hvert som speiderne blir eldre og drar på mer avanserte turer kan det være behov for annet utstyr, men det kan ofte lånes eller arves. Ta kontakt med speiderlederne for å få oversikt over hva speiderne trenger for å delta på tur med speidergruppa.

Trenger på møter

Speiderskjerf
Vind- og vanntette klær
Varmt tøy
Lue og votter
Gode sko/støvler

Trenger på tur

Sekk
Skift
Liggeunderlag
Sovepose
Spisesett

Kjekt å ha

Kniv
Termos
Hodelykt
Kompass
Vanntette pakkposer

I speideren er vi mye ute og leker og utforsker ulendt terreng. Det kan derfor være lurt å ikke komme med det nyeste og dyreste utstyret. Det viktigste er at klærne er varme og tørre, og tåler litt.

BOKSTAVEN DU LETER ETTER er litt annerledes enn de andre. Klarer du å finne den?

For å hjelpe patruljen Humle med å få litt mer energi har du lyst til å lage en kjøkkenhage. Heldigvis står det noe om det i dette bladet! På den samme siden finner du neste bokstav i gåten.

KJØPE NYTT ELLER BRUKT?

Mange speidere er i en periode av livet hvor de vokser fort, og klessmaken kan endre seg mye. Da kan det bli dyrt å stadig måtte kjøpe nytt utstyr. Det kan være mye penger å spare på å vurdere hva som kan kjøpes brukt, og som bonus vil det også være mer miljøvennlig.

HVORDAN KAN DU FÅ TAK I BRUKT UTSTYR?

- Spør i gruppen. Andre familier kan ha klær og utstyr som ikke lenger passer deres speider, og som de ønsker å selge videre. Noen grupper har også noe utstyr som lånes ut.
- Kjøp og salg-grupper på Facebook. Det finnes flere grupper for kjøp og salg av tur-utstyr og speidereffekter. Her kan dere få godt utstyr til en hyggelig pris.
- BUA, Frivillighetssentralen og andre kommunale ordninger har utstyr til utlån. Dette er spesielt nyttig for utstyr som skøyter, ski og redningsvester som man bruker sjeldent.

Foresattes økonomi skal ikke være til hinder for å delta på våre speideraktiviteter. Speiderbutikkens Utstyrsfond gir støtte til utstyr som speiderskjorte, skjert, merker til skjorta, sekk, kniv og sitteunderlag. Les mer på speiderbutikken.no/utstyrsfondet

KLIMAQUIZ

Hvor mye kan du om klima og miljøet?

I denne quizen har vi samlet 15 spørsmål om klimaet. Hvor mange klarer du?

1 Hvordan var klimaet i vikingtiden sammenlignet med hvordan vi har det i Norge nå?

- Q** Varmere.
- L** Likt som nå.
- S** Kaldere.

2 Hva er drivhuseffekten?

- Q** Solstrålene absorberes av drivhusgassene på vei til jorda.
- L** Varmestrålingen fra jorda absorberes av drivhusgassene og stråles tilbake til jorda.
- S** Drivhusgasser tetter ozonhullet.

3 Fossile energikilder er...

- Q** Døde trær og torv.
- L** Olje, gass og kull.
- S** Planter og dyr.

4 Hva heter barnas miljøorganisasjon?

- Q** Miljøagentene.
- L** Miljøbedriften.
- S** Miljøpolitiet.

5 Hva heter klima- og miljøministeren i Norge?

- Q** Aksel Hennie.
- L** Erna Solberg.
- S** Sveinung Rotevatn.

6 Hva er forskjellen på biogass og biodiesel?

- Q** Biogass er laget av matavfall og møkk, biodiesel er laget av oljer og fett.
- L** Ingenting, de finnes ikke.
- S** Det er det samme.

7 Hvor mange ganger måtte du reist med tog mellom Oslo og Bergen for å slippe ut like mye CO₂ som en flytur på same strekning?

- Q** 2 ganger.
- L** 8 ganger.
- S** 17 ganger.

8 Hva er forskjellen på vær og klima?

- Q** Vær er nedbør, lufttrykk og temperatur på et bestemt sted på et bestemt tidspunkt, mens klima er gjennomsnittsværet over lengre tid.
- L** Vær forteller om himmelen, klima er hvor varm eller kald jeg er.
- S** Været blir påvirket av menneskers humør, klima er en del av en forhåndsbestemt syklus.

9 Hvor mye har temperaturen i verden steget siden 1850?

- Q** 1,1 grader.
- L** 0 grader.
- S** 4,3 grader.

10 Svenske Greta Thunberg (17) ble verdenskjent da hun nektet å gå på skolen og startet en streik for klimaet i 2018, som pågikk over hele verden. Hvor mange barn sluttet seg til protestaksjonen?

- Q** Ca. 70 000.
- L** Ca. 200 000.
- S** Ca. 600 000.

11

Hva sier vi når noen kaster mat unødvendig?

- Q** Matutkast.
- L** Matkast.
- S** Matsvinn.

12

Hvem rammes hardest av klimaendringene?

- Q** Husdyr.
- L** Europeerne.
- S** De fattigste i verden.

13

Hvordan lagres solenergien i plantene?

- Q** Som sukker.
- L** Som lakris.
- S** Som sjokolade.

14

Hvor mye har temperaturen på Svalbard steget de siste 50 årene?

- Q** 1 grad.
- L** 4 grader.
- S** 9 grader.

15

Hva gjør et solcellepanel?

- Q** Gjør elektrisitet om til solenergi.
- L** Gjør solenergi om til elektrisitet.
- S** Sørger for at solen kommer oftere frem.

0-4 poeng:

Oida, klima og miljø er kanskje ikke dine sterkeste sider. Men det er ikke for sent å lære mer om det.

5-8 poeng

Dette var ikke dårlig, du kan en del om klima og miljø, men det er alltid mer å lære!

9-13 poeng

Du kan mye om miljøet, og er på god vei, men det krever litt mer for å få full pott.

14-15 poeng

Wo-ho! Du har supergod kontroll på klima og miljø. Godt jobbet.

Fasit: 1L, 2L, 3L, 4Q, 5S, 6Q, 7L, 8Q, 9Q, 10L, 11S, 12S, 13Q, 14L, 15L.

BOKSTAVEN DU ER UTE ETTER er den som har flest riktig svar. Var quizen litt vanskelig? Da kan du heldigvis sjekke fasiten. Har du fulgt patrulje Humle hele veien, mangler du nå bare en bokstav. Tiden er knapp, og dere trenger mer hjelp. Fort dere videre til sidene der du kan få tips for å verve flere speidere!

- FOR HVEM
- INNHOLD
- TID
- STED
- PRIS
- PÅMELDING

ARRANGEMENTER

Alle påmeldinger skjer via [medlemssystemet](#), du finner lenke til påmelding inne på arrangementet på [kmspeider.no/arrangement](#). Har du spørsmål? Ta kontakt på post@kmspeider.no. Påmelding er bindende, grunnet korona kommer betalingsfristen senere. Pengene betales til konto: **3000.16.88487**, merket med navn og arrangement.

Foto: Harald Undheim

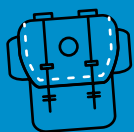
På grunn av korona-situasjonen har mange arrangement blitt avlyst i vår og i sommer. Vi følger til enhver tid retningslinjene til FHI og regjeringen.

Følg med på våre nettsider for å få siste oppdatering om arrangementene fremover.

Ung media - Kommunikasjonssamling

Bli med på en spennende og innholdsrik kommunikasjonshelg med speidere fra hele landet. På årets Ung media lærer du å lage filmer og innhold til sosiale medier og aktivitetsbanken. Det blir mulig å både stå bak og/eller foran kameraet. Det er ingen krav til erfaring, og kurset passer både deg som er helt fersk og deg som har lang erfaring innenfor kommunikasjonsfeltet.

- For deg med interesse for kommunikasjon som har lyst til å være en del av kommunikasjonsnettverket til KFUK-KFUM-speiderne. Født i '06-'94
- Temaet for årets kommunikasjons-samling er film og innhold til sosiale medier.
- 13.-15. november.
- Nordtangen.
- 500,-. Gir Frifondstøtte.
- På Hypersys innen 25. oktober.

Se flere kurs og aktiviteter på kmspeider.no.

Foto: Håkon Kristoffersen

Foto: Lars Røraas

Patruljeføring

Vil du lære om aktuelle saker for KFUK-KFUM-speiderne og om hvordan du kan debattere disse? Vil du være med på å påvirke organisasjonen vår? Vil du vite hvilke saker som blir tatt opp på Landsting i 2021? Bli med på Patruljeføring!

På patruljeføring (PF-ting) lærer du om organisasjonsarbeid og hvordan du kan delta i organisasjonsdemokratiet. Deltakerne på tinget velger også fire representanter som får dra på landsting 2021. Disse representantene vil få stemme-, forslags- og talerett som ordinære delegater på landsting og får muligheten til å tale patruljeførernes sak.

Helgen vil også inneholde inspirasjon til det lokale speiderarbeidet og samfunnsengasjement, lokalt og internasjonalt. Det vil også bli mye sosialt og du vil bli kjent med speidere fra hele Norge. Hver krets kan sende to representanter som skal være valgt av kretsen, gjerne gjennom kretsens ungdomsting/patruljeføring eller på et årsmøte.

 For ungdom som ønsker å lære om organisasjonsarbeid og hvordan de kan delta i organisasjonsdemokratiet. Hver krets kan sende to representanter som skal være valgt av kretsen. For speidere født i '07-'05.

 Aktuelle saker for aldersgruppen og for organisasjonen diskuteres og debatteres på ulike måter. Inspirasjon til det lokale speiderarbeidet. Samfunnsengasjement, både lokalt og internasjonalt.

 12.-14. mars 2021.

 Nordtangen.

 1300,-. Gir Frifondstøtte.

 Innen 19. februar.

JOTA-JOTI

16.-18. OKTOBER samles speidere rundt radioapparater og datamaskiner for å møte andre speidere fra hele verden. JOTA (Jamboree on the Air) er den originale varianten, og utvilsomt den mest eksotiske. Ha kartet klart, og plott inn fra hvor i verden du får inn speiderstemmer på radioen.

JOTI (JAMBOREE ON THE INTERNET) er en annen variant. På internett, og spesielt over chattenettverket IRC, kan du få kontakt med mange flere nasjoner enn på radio, og du kan dessuten sende både lyd og bilde.

KOMBINER GJERNE JOTA og JOTI, og lag en internasjonal helg ut av arrangementet. Mer informasjon og påmelding finnes på jotajoti.no.

 Alle speidere i alle aldre.

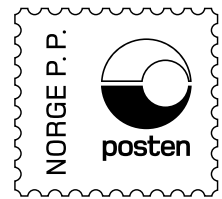
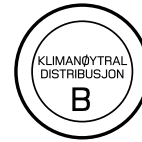
 2 millioner speidere fra hele verden kommuniserer med hverandre via amatørradio eller på internett.

 16.-18. oktober.

 Lokalt.

 Ingen sentral deltakeravgift. Merker kan kjøpes fra Speiderbutikken.

 Tidligst mulig på jotajoti.no.

SPEIDERBUTIKKEN

VÆR BEREDT TIL HØSTEN 2020

Vær beredt munnbind

3 lags munnbind med vær beredt emblem, vaskes på 60 grader som anbefalt av FHI. Har justerbare stropper for komfort, ekstra rom til filter for ekstra beskyttelse. Perfekt til møter så vel som hverdagsbruk.

Termokopp i stål

Lifeventure

Solid og hendig termokopp som holder godt på varmen. Koppen er helt tett og isolert så den kan like godt brukes som en liten termos. Tilbudet varer så lenge lageret rekker.

Nå KUN 153,-
(ordinær pris 219,-)

Tilbud
30%

20%
avslag!

Strikket fleecejakke

Gråmelert / Blåmelert

Strikket fleecejakke med brodert profilmärke "opplevelser for livet". Nuppebehandlet, i ekstra god kvalitet. Lommer med glidelås. Meget komfortabel og varm.

NÅ KUN 479,-

Kr 19,-

Sammenleggbar plastflaske

0,4 liter

Praktisk plastflaske som tar minimalt med plass når den er tom.

Nå KUN 19,-
(ordinær pris 39,-)

SPEIDERBUTIKKEN.NO

Følg oss på Facebook og Instagram,
og abonner på nyhetsbrev!